

# Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

*Anders leven  
met, voor en door elkaar*

**Uitgever:**

Zusters Augustinessen van Sint-Monica  
Klooster Casella  
Postadres: Waterstraat 2  
3511 BW Utrecht  
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541  
E-mail administratie:  
maandblad@zustersaugustinessen.nl  
www.zustersaugustinessen.nl  
www.casella.nl

Voor de privacyverklaring van de zusters augustinessen verwijzen we u naar:  
www.zustersaugustinessen.nl/privacyverklaring

**Doel:** Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtegoed van onze gemeenschap.

**Hoofd- en eindredactie:**

Hoofdredactie: Marie Madeleine Maas  
Eindredactie: Lieke Weima

**Ontwerp en beeldredactie:**

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

**Opmaak en druk:** De Toekomst Hilversum

**Redactiesecretariaat:** Evelien Ouwehand

**Redactie:** Rachelle van Andel, Erik Borgman, Veerle Jager, Anne Nij Bijvank, Evelien Plaisier, Emma van der Sloot, Suraya Somers

**Aan dit nummer werkten mee:** Bram, zr. Marijke Brouwer, Marie Hansen-Couturier, Susan van der Hijden, Roelant Meijer, Mustapha, Ingrid van Neer-Bruggink, Mariella Oberndorff, Helene Timmers

**Beeld:** Anja den Bok (p.24), Gerritjan Huinink (p.4), Frits ter Kuile (cover), foto via transparante kerk – Den Haag (Parochie Maria Sterre der Zee) (p.20), Roelant Meijer (p.6,7,8,17,19), foto via Noëlhuis (p.14), Nazrina Rodjan (p.3).

**Vriend worden en dit blad ontvangen?**

Stad Gods verschijnt vijf maal per jaar, in een oplage van 7.000 per editie. Vrienden van de zusters augustinessen die ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar, ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer', straat + huisnummer, postcode en plaats.

## In dit nummer

- 3 Een goed begin met Augustinus**  
- Ingrid van Neer-Bruggink
- 5 Anders leven** - het thema toegelicht
- 6 Onderweg** - Mariella Oberndorff en Helene Timmers
- 8 In gesprek met zr. Marijke Brouwer**  
- Rachelle van Andel en Veerle Jager
- 12 Kloosterpost** - nieuws uit eigen huis
- 15 'De groep gelovigen was één van hart en één van ziel'**  
- Erik Borgman
- 17 Zing!** - Marie Hansen-Couturier
- 18 Ondersteun het Jeannette Noëlhuis** - Mustapha
- 19 Anderzijds** - Evelien Plaisier
- 20 Ruimte die spreekt** - Marie Madeleine Maas
- 22 Gastenboek** - Bram
- 24 Op de koffie met Roelant Meijer**  
- Emma van der Sloot

Stad Gods wordt verzonden in suikerrietfolie, gemaakt uit 80% hernieuwbare bron en CO2-neutraal geproduceerd. De verpakking kan volledig gerecycled worden als u die bij het plastic afval doet.

---

**Op de cover:** *Samen leven is ook samen eten: de tafel is gedekt in het Jeannette Noëlhuis, Amsterdam. Foto: Frits ter Kuile*

# Een goed begin met Augustinus

*'Niemand mag er prat op gaan een arme iets te geven:  
de arme was Christus.*

*Niemand mag er prat op gaan iemand gastvrij te ontvangen:  
de gast was Christus.*

*Wie gaf, had van Christus al ontvangen wat hij gaf.*

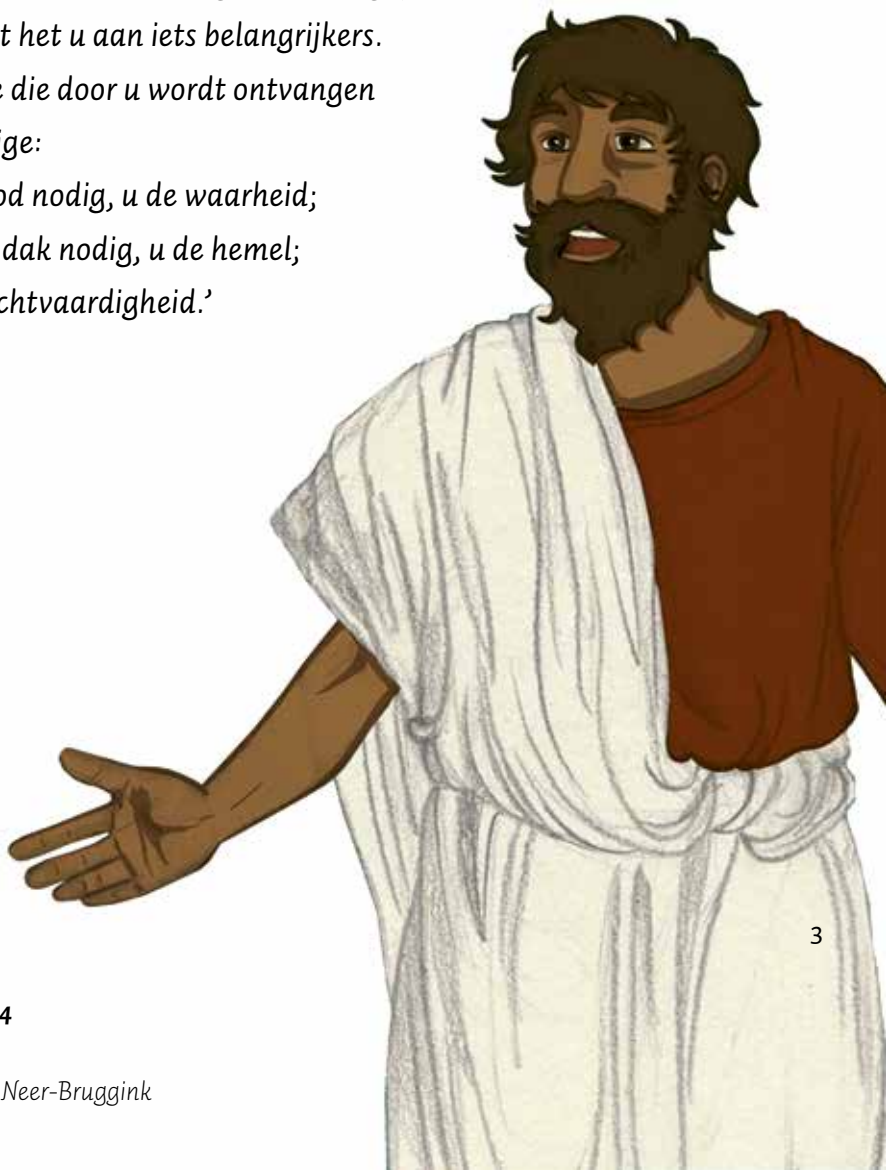
*Misschien ontbreekt het u aan iets belangrijkers.*

*Misschien is degene die door u wordt ontvangen  
wel een rechtvaardige:*

*die ander heeft brood nodig, u de waarheid;*

*die ander heeft een dak nodig, u de hemel;*

*die ander geld, u rechtvaardigheid.'*





Samen leven is ook samen vieren. Jeannette  
Noëlhuis, Amsterdam, foto: Gerritjan Huinink

Het is een veelgehoorde verzuchting: 'Het moet toch anders kunnen!'

De aarde niet uitbuiten, maar leven in verbondenheid met de hele schepping. Elkaar niet behandelen als concurrenten of tegenstanders, maar alle mensen zien als familie. Onszelf niet uitputten, maar vertrouwen dat we gedragen worden. Het kloosterleven wil laten zien dat anders leven inderdaad mogelijk is.

## Anders leven ... met, voor en door elkaar

**'Het is niet goed dat de mens alleen blijft', zegt God in het Bijbelboek Genesis (2,18). Maar als er meer mensen zijn, ontstaat er jaloezie. Wij staan elkaar naar het leven, in het klein en in het groot.**

**Van de eerste christenen wordt gezegd dat zij 'één van hart en één van ziel' waren (Handelingen 4,32). Dat is een teken dat Gods Geest in hun midden werkt. Kloosterlingen leven in gemeenschap, in vertrouwen op deze Geest. Zij willen hun leven vormgeven vanuit verbondenheid en elkaar niet zien als concurrenten of tegenstanders, maar als aanvulling en geschenk. Door gasten te laten ervaren dat zij geen last zijn, maar komen als geroepen, brengen zij aan het licht dat gemeenschap mensen heelt en tot hun recht laat komen. Wie anderen verwelkomt, weet zichzelf welkom.**

### Bij het beeld in dit nummer

---

Omdat we als augustinessen niet graag ons eigen gemeenschapsleven op de voorgrond plaatsen, bieden we dit nummer een extra inkijkje in het Jeannette Noëlhuis in Amsterdam (zie ook pagina 18 voor de vaste rubriek over het Noëlhuis). Als modern 'klooster' is deze leefgemeenschap een gastvrij onderdak voor 'papierlozen' die huis en geloof met elkaar delen. (RM)

# Onderweg

Briefwisseling tussen  
Helene en Mariella

**Ha Mariella,**

Het is niet goed dat de mens alleen blijft, wat een toepasselijk thema! We hebben echt kunnen merken het afgelopen jaar dat dat niet goed is. Zoveel mensen die vereenzamen. Al die kinderen die zo lang niet naar school konden. Al die uren dat we alleen thuis aan het werk waren of op een of andere manier de tijd probeerden door te komen.

Zoals je weet werk ik bij het RIVM. Ik ben bang dat wij de allerlaatste organisatie zijn die stopt met het verplichte thuiswerken, want wij moeten natuurlijk het goede voorbeeld geven aan de rest van Nederland. Collega's spreek ik dan wel via de computer, maar je kan niet even bij elkaar naar binnen lopen als je wat wilt weten. Of bij het koffieapparaat samen met iemand het weekend doornemen.

We zijn gemaakt om met elkaar verbonden te zijn, lezen we in de Bijbel. We denken graag dat we zelfstandige wezens zijn, maar we zijn natuurlijk allemaal afhankelijk van elkaar. We hebben andere mensen nodig om mens

te kunnen zijn. Toch zal ik straks wel weer moeten wennen om met anderen in één ruimte samen te moeten werken en de hele dag tussen de mensen te zitten.

---

*Stiekem vind ik het ook wel lekker om ongestoord door te kunnen werken*

---

Want stiekem vind ik het ook wel lekker om ongestoord door te kunnen werken. Zoals ik het altijd na een dag op kantoor fijn vond om op de fiets te stappen en naar huis te gaan.

Hoe is dat eigenlijk als je de hele dag samen met anderen bent? In een klooster ben je dag en nacht samen. Hoe krijgen jullie dat voor elkaar zonder gek te worden?

Liefs, Helene



---

*Helene Timmers is als geassocieerd lid met Casella verbonden. Ze woont met haar partner in Utrecht, werkt als webredacteur bij het RIVM en studeert Geestelijke Verzorging.*



**Hoi Helene,**

Deze vraag hoor ik ook vaker van gasten:

‘Word je daar nu niet moe van, altijd andere mensen om je heen?’ En ook:

‘Jullie zijn zo aardig voor elkaar en voor ons, hebben jullie nooit eens ruzie?’ Ik moet altijd lachen als ze dit zeggen.

Degenen die wat langer met ons meeleven weten goed dat we niet 24 uur per dag op ‘aardig en meelevend’ afgesteld staan...

Waar mensen bij elkaar zijn, daar zijn botsingen en problemen (of moet ik zeggen kansen?), het is bij ons geen kleurloze gelijkvormigheid.

Gelijkvormigheid is er wél in de bidruimte, de plek waar we elkaar vinden in het zingen en bidden. Dat brengt alles weer bij een andere laag en dan weet ik het weer: ‘Je bent gaan samenwonen om één van hart en ziel op weg te gaan naar God’ (Augustinus). In mijn eigen woorden: we zijn ons diepste verlangen gevolgd. Nee, we hebben niet voor elkaar gekozen, maar ik weet me wel geroepen tot dit, hier en nu! Dat geeft ruimte en het vertrouwen dat ik het niet zelf hoeft te doen. Mijn eigen kwetsbaarheid moet ik accepteren en dit laten blijken, dán alleen kan ik weer verder.

---

*‘Jullie zijn zo aardig voor elkaar en voor ons, hebben jullie nooit eens ruzie?’*

---

Eigen ruimte is ook echt letterlijk nodig. Een eigen kamer, waar niemand zomaar binnenkomt, waar je even geen rekening met anderen hoeft te houden. Heerlijk! Of die stille dag, waar je echt even kunt doen waar jij behoefte aan hebt.

In de gemeenschappelijke drijfveer van onze gemeenschap kunnen we thuiskomen bij elkaar, hoe verschillend ieder ook is. Daardoor kunnen we er zijn voor onze gasten.

Voel je daar iets van als je bij ons komt?

Hartelijke groet, Mariella

---

*Mariella Oberndorff is algemeen overste van de zusters Augustinessen van Sint Monica. Ze woont in klooster Casella.*



*Belijdenissen van  
een jonge claris*



# In gesprek met zuster Marijke Brouwer

---

Rachelle van Andel en Veerle Jager

Foto: Roelant Meijer

*Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek dat zelfs een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: zuster Marijke Brouwer.*

Zuster Marijke Brouwer is 37 jaar en woont sinds drieënhalve jaar in het clarissenklooster in Megen. Ze groeide op in een katholiek gezin in Friesland. Vanaf haar vijftiende ging ze ieder jaar naar Taizé. ‘De eerste keer dat ik in Taizé kwam ontdekte ik al dat een leven als religieuze misschien ook wel wat voor mij zou kunnen zijn. Na studie en een lange loopbaan in een supermarkt ben ik uiteindelijk in 2017 ingetreden in het klooster. Het was voor mij geen late roeping, maar een laat antwoord. God heeft mij naar het klooster gebracht. Hier moest ik zijn, hier hoor ik thuis.’

**Citaat 1: Ieder van jullie moet doen wat zij kan. Kan de een minder, dan zal ze meer kunnen in de ander, tenminste als zij in de ander bemint en waardeert wat zij zelf niet kan.**

‘Al het goede wat we krijgen is van God. Dat geldt ook voor onze talenten. De een krijgt deze talenten, de ander die talenten. Als je dat kunt zien en leert waarderen, kun je van elkaar genieten en de ander ook de ruimte geven om te groeien. Dan ga je toch wel heel mooi leven, maar het is niet eenvoudig. Liefde is daarbij van belang. Als je jaloers bent, wordt die liefde geblokkeerd. Het doet mij niet zoveel als een ander bijvoorbeeld een mooie auto heeft, want ik ben zelf helemaal niet met het materiële bezig. Maar ik kan wel genieten van een talent van een ander en er zijn ook wel momenten waarop ik denk: waarom heb ik dat talent niet?’

Er is een wijsheidsspreuk uit de geschriften van Franciscus over jaloezie: ‘Wie jaloers is op zijn broer om het goede wat de Heer in hem zegt en doet, maakt zich schuldig aan godslastering. Want hij is jaloers op de Allerhoogste zelf, die al het goede zegt en doet.’ Op het moment dat je jaloers bent, zeg je eigenlijk tegen God, onze Schepper: ‘Je hebt het gewoon verkeerd gedaan, vriend!’ Het heeft geen zin om je te vergelijken met de ander. De ander heeft ook weer beperkingen en heeft daar misschien ook wel heel veel hinder van.

Hetzelfde geldt voor het uiterlijk. Mensen laten zoveel sleutelen aan hun lijf. Soms zijn daar goede redenen voor, maar vaak lijken ze het te doen om te voldoen aan een heel beperkt idee van schoonheid. Dan zeg je in feite tegen je Schepper: 'Je hebt me niet mooi gemaakt.'

Het is belangrijk om dankbaar te zijn met wat je hebt mogen ontvangen van God. Dat vraagt om bewustwording dat niks van jou komt. Alles wat we hebben is gegeven door God. In de maatschappij is daar weinig ruimte voor. We zijn enkel bezig met presteren en jezelf laten zien. In ons leven in het klooster heb je meer ruimte om met die bewustwording bezig te zijn. Wij leven met zeventien vrouwen die allemaal hun talenten hebben. Het is heel mooi als je in een gemeenschap kunt bouwen op elkaars talenten.'

**Citaat 2: Tot u wordt echt niet gezegd: wees iets minder dan gij zijt, maar: besef wat gij zijt.**

'Voordat ik in het klooster was ingetreden ging het bij mij op mijn werk altijd om presteren en doelen halen. De druk was daardoor enorm en het was stressvol. Dat is volgens mij een grote

armoede in onze maatschappij, waardoor ook heel veel mensen een burn-out of een zelfbeeld van min twintig hebben. Hier in het klooster leven we voor God. Dat betekent dat je steeds meer wordt wie je bent met de talenten en

---

*Het was voor mij geen late roeping, maar een laat antwoord*

---

de mogelijkheden die God jou gegeven heeft. Het is belangrijk dat je beseft wat je hebt en wat je kan en dat je daarop leert vertrouwen. Maar: als je dat doet in onze maatschappij dan word je bijna afgeserveerd. Dat is zo ingewikkeld.

Toen ik hier net was ingetreden had ik het gevoel dat de zusters aan het controleren waren of ik het allemaal wel goed deed. Dat gevoel had ik gewoon nog van mijn werk. Zo diep zit dat er dan in. Nu leer en ontdek ik steeds meer dat het er niet om gaat wat je doet. Het gaat om wie je bent. Dat betekent dat je het pure doet

dat jou gegeven wordt en dat je dicht bij je hart leeft. Dat komt over bij mensen. Dan hoef je niet extra je best te doen.

Ik denk dat God dat pure in je hart legt. Als je echt naar je diepste bron gaat: daar is God. Als je daarbij kunt komen, dan ben je ook dicht bij je hart. Je gaat dan vanuit je hoofd, uit al die verwachtingen van al die mensen en wat iedereen van je vindt, terug naar de bron. Dat lukt niet zomaar. Je zult er wel stilte voor moeten opzoeken. Binnen een druk bestaan wordt het vaak wel lastig en moet je er bewust tijd voor maken. Zoek plekken van rust en stilte op de dag. Zorg voor je tempel, je lichaam, en probeer zo te leven dat je God kunt ontmoeten en mag worden wie je bent, welke roeping je ook hebt. Wanneer je diep bij je hart blijft en bij je bron, dan word je gelukkig.'

**Citaat 3: God zorgt voor de wind, de mens moet de zeilen hijsen.**

'Mijn intrede in het klooster was op 10 oktober. Dat is ook de dag van Onze Lieve Vrouwe Sterre der Zee, patrones van zeelieden. Voor mijn intrede ontwierp ik een kaartje waarop ook de zee was getekend. 'God heeft je

geen kalme reis beloofd, maar wel een veilige thuiskomst.' Je zult de veilige haven uit moeten varen, anders kom je

---

*Als je echt naar je diepste bron gaat: daar is God*

---

niet vooruit. Je moet wel het avontuur aangaan. Ga de open zee maar op, ga er maar doorheen. God zorgt voor de wind en voor wat je nodig hebt op je reis.

Dit doet me ook denken aan de tekst die op mijn spiegel hangt waarop iemand in een winkel komt en tegen de verkoper zegt: 'Ik wil graag vrede, geluk en vriendschap kopen.' Dan zegt de mevrouw achter de toonbank: 'Nou, dat verkoop ik hier niet. Ik verkoop alleen zaadjes.'

# Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank



## Gasten

De afgelopen maanden konden we bij Casella maar twee gasten tegelijk ontvangen, die zelf hun maaltijden verzorgden. Dat zorgde, ondanks de afstand en de mondkapjes, voor intense contacten en sterke betrokkenheid bij onze vieringen. Een opsteker was het volgende bericht: *'Ha mooie mensen van Casella, Twee keer mocht ik te gast zijn bij jullie. Jullie hebben mij een plek geboden waar ik veel heb geleerd over stilte. Dat neem ik steeds mee, hoewel dit ook een uitdaging is in mijn leven. Afgelopen week kwam er een collega naar mij toe om advies te vragen over stilte. Ik kan niet echt zeggen dat ik daar nu de expert in ben, maar ik mocht wel iets doorgeven van wat ik geleerd heb. Dat deed me beseffen wat voor impact mijn bezoeken hebben gehad. Omdat jullie een plek creëren waarin dit mogelijk is. Het is waardevol en ik hoop om in het najaar weer een weekje langs te komen!'* (MM)

Zondag, 23 augustus 2020

Beste Zusters,

Deze tekening uit 1780 hangt in het Teylers Museum in Haarlem. De tekenares is heel beroemd.

Het was weer erg warm de afgelopen week, maar nu is het gelukkig aan het afkoelen.

Zusters, nog een mooie laatste augustusweek en volgende week schrijf ik u weer!

Francis.



## Francis weet wat ertoe doet

Francis is de naam van een oud-leerling van zuster Gelasia. Ze kwam regelmatig bij haar op bezoek en stuurde elke week een hartelijke kaart. Zr. Gelasia is jaren geleden overleden, maar Francis blijft elke week een prachtige kaart sturen naar de groep zusters die voorheen in Someren woonden en nu in De Bilt, met altijd een verwijzing naar de tijd van het jaar en naar het gekozen plaatje. Iedere week doet de kaart de ronde en de zusters kijken ernaar uit. Ik zie liefde en aandacht en een hartelijke trouw in het schrijven en sturen van deze kaarten voor mensen die behoefte hebben aan contact van buiten. Onze zusters in De Bilt zijn vast niet de enigen aan wie ze denkt. Francis, dankjewel! (ANB)



## Een drukke stad in diepe rust

Het overkomt mij vaak 's avonds of 's nachts dat ik even voor het raam sta en uitkijk over de Oude Gracht met zijn prachtige werfkelders en de mooie, zo verschillende gevels, die allemaal een eigen karakter uitstralen. Woningen met evenzovele gezinnen en alleenstaanden die iets proberen te maken van deze bijzondere en voor velen zo moeilijke tijd. Alleen een eenzame fietser passeert. Verder volkomen stilte! En dan hoop en bid ik dat iedereen die het moeilijk heeft een houvast vindt, iemand die naar hem omziet. Niemand van ons had ooit kunnen denken dat het virus ons zolang in zijn greep zou houden. En toch... er komen andere tijden. Ik zie op onze werf een nieuw, net geplant boompje, nu nog kaal, maar de knoppen zijn er. Ook het vaccin komt, voor iedereen. Nog even volhouden! (ANB)



## Delen op nieuwe manieren

Tijdens de veertigdagentijd heeft de groep iedere week een stelling neergezet in het stiltehuisje, naar aanleiding van de zondagse lezing. Bezoekers van het stiltehuisje konden hun gedachten over deze stelling delen. We hebben verbaasd gestaan over de mooie dingen die mensen schreven: 'Hoop!' 'Heb lief!' 'Laten we van loslaten ons houvast maken.' 'Alles zal goed komen!' Een kind tekende een boom met een prachtige spreuk erbij.

Alle woensdagavonden hadden we over diezelfde wekelijkse stelling een Zoom-sessie met iedereen die wilde. Het waren verrassende, inspirerende, intieme avonden. Wonderlijk hoe we, via het scherm, onze kwetsbaarheid durven delen! Dit soort cadeautjes maakt dat we ons zeker niet op een eiland bevinden. Al snakken we, net als iedereen, naar meer mensen en meer nabijheid, we ervaren ook dat deze tijd ons dichtert brengt bij de belangrijke dingen van ons leven. (MM)



Samen leven is ook: vrolijkheid delen.  
Paasconcert voor de buurt in coronatijd.  
Jeannette Noëlhuis Amsterdam. Foto: via Noëlhuis.

# ‘De groep gelovigen was één van hart en één van ziel’

(Handelingen 4,32)

---

Erik Borgman

Het eerste hoofdstuk van de kloosterregel van Augustinus begint en eindigt met de aansporing ‘één van ziel en één van hart’ te zijn. Augustinus verwijst daarmee naar de Handelingen van de apostelen, waar dit wordt gezegd over de gemeenschap van de eerste christenen. Niemand noemde iets van zijn bezittingen zijn eigendom en alles werd ter beschikking gesteld van de gemeenschap (Handelingen 4,32).

Augustinus suggereert zelfs dat eensgezindheid van hart en ziel de reden en het doel is van het samenwonen van kloosterlingen. Gemeenschap vormen is volgens hem een dienst aan God. Het is een manier om in elkaar God te eren (2 Korintiërs 6,16). Door elkaar kleding en voedsel te gunnen laat je zien dat ieder menselijke lichaam een tempel is van de Heilige Geest (vgl. 1 Korintiërs 6,19). Het klooster is voor Augustinus de plaats waar het niet nodig is voor jezelf op te komen. Anderen komen voor jou op en jij leert om voor anderen op te komen. Dat is: één van hart en ziel.

## **Omdat het je gegund wordt**

Sommige kloosterlingen zijn daar heel

goed in. Als je bij zusters mee-eet, moet je altijd uitkijken niet de indruk te wekken dat je iets wilt hebben. Voor je het weet wordt het aangereikt. Zeg dan nog maar eens dat je niet de pindakaas wilde, maar de hagelslag. Het heeft iets moois: eer stellen in wat je geeft in plaats van in wat

---

*Zeg dan nog maar eens dat je niet de pindakaas wilde, maar de hagelslag*

---

je ontvangt. Een dergelijke geefcultuur is een beeld van God, die immers de zon laat schijnen en het laat regenen zonder eisen te stellen (vgl. Matteüs 5,45) en zonder iets terug te verwachten. Dat ik het ook wat ongemakkelijk vind, komt misschien wel doordat zo zichtbaar wordt dat het gaat om pure gaven. Je krijgt niet waarvoor je betaalt of omdat je het verdient, maar omdat het je gegund wordt. Eenheid van hart en ziel staat bij Augustinus dus niet voor knusse verbondenheid. Gemeenschap zijn

---

## De vroege kerk was in die zin een gemeenschap van betekenislozen

---

betekent: niet ten koste maar ten gunste van elkaar leven.

### **Contrast met de buitenwereld**

Voor Augustinus stond dit in scherp contrast met hoe het er in de buitenwereld aan toeging. Daar waren relaties bedoeld om er voordeel van te hebben. Het woord 'netwerken' bestond nog niet, maar was in Augustinus' tijd in feite een belangrijke activiteit. Wie verder wilde komen in het leven moest over de juiste relaties beschikken en relaties werden met dit doel aangegaan. Met als gevolg dat mensen die weinig te bieden hadden of leken te hebben, ook weinig relaties hadden, weinig maatschappelijk aanzien en weinig voordeel.

De vroege kerk was in die zin een gemeenschap van betekenislozen. Dit is waar de apostel Paulus op doelt als hij schrijft dat de kerk van Korinthe naar menselijke maatstaf niet veel geleerden, niet veel machtigen en niet veel mensen van hoge afkomst kende. Dit liet volgens hem iets zien van God zoals deze zich in Jezus openbaarde: 'Wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat voor de wereld

zwak is, heeft God uitgekozen om het sterke te beschamen; wat voor de wereld van geringe afkomst is en onbeduidend heeft God uitgekozen, wat niets is koos Hij uit om teniet te doen wat iets is (1 Korintiërs 1,26-28). Wat Paulus betreft moeten christenen breken met het idee dat de waarde van mensen ligt in wat zij opleveren. Iedereen heeft als beeld van God oneindige waarde en zou ook zo moeten worden behandeld. Augustinus zag het klooster als de plaats waar dit geen mooi idee blijft, maar de grondslag vormt van het leven.

'Ik mocht zijn wie ik was', zeggen veel mensen als zij vertellen waarom een verblijf bij een kloostergemeenschap ze geraakt heeft. Dat is de gave van de gemeenschap die iedereen opneemt, zonder aanzien des persoons.

---

*Erik Borgman is lekendominicaan en hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste medewerker van Stad Gods.*



# Zing!

Marie Hansen-Couturier



*Despierta, tú que duermes*

¡Des - pier - ta, tú que duer - mes! Le -  
rá. ¡Des - pier - ta, tú que  
ván - ta - te de, en - tre los muer - tos, y  
duer - mes! Le - ván - ta - te de, en - tre los  
Cris - to te, a - lum - bra - rá, y  
muer - tos, y Cris - to te, a - lum - bra -  
Cris - to te, a - lum - bra - rá. ¡Des -  
rá, y Cris - to te, a - lum - bra -

*Tekst en muziek: Taizé*

In dit nummer wederom een lied uit Taizé, een kloostergemeenschap waar het leven sámen centraal staat. Een lied over wakker worden, opstaan. Als jonge moeder heb ik geleerd hoe heilig slaap is - en ook hoe heilig de momenten kunnen zijn waarop je tegen wil en dank wakker moet zijn. Omdat een klein mens je nodig heeft, omdat je wordt geroepen. Soms zijn er mensen of dingen in ons leven die ons wakker schudden, die ons uit onze 'slaap' halen. Dat we ons aangespoord en geroepen mogen weten: 'Jij, slapende: wordt wakker! Sta op van de doden, Christus zal je licht zijn.'

---

*Marie Hansen-Couturier woont in Utrecht, gaat graag als gastvoorganger voor in kerkdiensten en werkt als promovenda systematische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit. Ze is regelmatig bij Casella te gast geweest.*

# Een thuis voor Mustapha

Susan van der Hijden



Mustapha is een zachtaardige man van 28. Hij komt uit Gambia, waar hij werkte bij zijn vader, die imker is. Hij ontmoette een Nederlander die ook bijen hield en hem vertelde over Nederland. Op weg naar Amsterdam strandde hij in Italië waar hij werkte in de tomatenteelt. Hard werk voor een schamel loon. Via via kwam hij terecht bij een kaasmaker die hem het vak leerde. Na gespaard te hebben trok hij door naar Nederland. De eerste weken woonde hij in een koude

parkeergarage in Amsterdam. Nu woont hij in het Noëlhuis en werkt hij in een kaas- en yoghurtmakerij. Hij hoopt in de toekomst een eigen bedrijfje te beginnen waar hij zijn zuivelkennis kan inzetten. Het enige wat hij wil in dit leven is een huis, werk en mensen helpen. 'Waarom wil je mensen helpen?' vraag ik. Hij vindt het een beetje een rare vraag. 'Dat is deel van het leven. Sinds ik geboren ben hebben anderen mij altijd geholpen.' Anderen helpen, dat hoort er gewoon bij.

*Het Jeannette Noëlhuis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost, waarin zowel mensen met als mensen zonder papieren wonen. Hun levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De zusters hebben al vanaf het ontstaan van het huis grote sympathie voor hun werk. Dit jaar ondersteunen we hen met de giften van Stad Gods, voor basale benodigdheden van tuinmateriaal tot shampoo. Zo kan de leefgemeenschap gastvrijheid blijven bieden aan wie geen ander toevluchtsoord heeft.*

**Maak uw gift over op:  
NL76 INGB 0003824429**

# Anderzijds



Ik houd ontzettend van de kerkgemeenschap, zoals ik die in mijn fantasie bij Handelingen 4,32 voor me zie: een groep mensen die het leven viert aan een rijk gevulde tafel, waar alles liefde is, er altijd genoeg is voor iedereen, met altijd nog een plekje over voor een toevallige voorbijganger. Zo'n club waar iedereen wel bij zou willen horen.

Of ik ook houd van de kerkgemeenschap in mijn dagelijkse realiteit? Of ik houd van het vergrijzende clubje burgerlijkheid vol gedoe en zonder al te veel aantrekkingskracht of toekomstmuziek? Of ik houd van deze 'optocht krakkemikkigheid', de 'parodieparade van het wrakke lijf en de brakke geest' (om die geweldige frase van Kees van der Zwaard maar eens van stal te halen)? Soms niet, eerlijk gezegd. Het mag van mij geregeld heel wat frisser, radicaler, idealer. Maar in mijn eentje kan ik geen kerkje spelen en met een denkbeeldige, ideale gemeenschap kan ik geen brood en wijn delen. Ik heb handen nodig die mij vrede wensen. Ik heb anderen nodig die aan me vragen hoe het gaat, terwijl we vieze koffie slurpen aan tafeltjes met kneuterige kleedjes. Het Lichaam van Christus is geen idee dat ergens in mijn hoofd op een roze wolk zweeft. Het bestaat uit echte mensen, lichamen van vlees en bloed, met rimpelige handen, knikkende knieën, bibberende stemmen, zwetende oksels, krakkemikkige kunstheupen, puntige ellebogen en stinkende wonden. Ideaal is het niet. Maar wel echt. En ik hoor erbij.

---

*Evelien Plaisier behoort tot de 'millenials', ofwel de 'prestatiegeneratie'. Ze is predikant in Uitgeest-Akersloot en als gast en vrijwilliger verbonden met Casella. In Stad Gods onderzoekt ze hoe 'anders leven' voor haar vorm krijgt in de alledaagse werkelijkheid.*





# Ruimte die spreekt

*Tekst: Marie Madeleine Maas*

*Foto: via transparante kerk – Den Haag  
(Parochie Maria Sterre der Zee)*

## **Opblaaskerk**

In de eerste periode van de coronacrisis heeft er op verschillende plekken in het land een opblaaskerk gestaan als alternatief voor de gesloten kerken. Je kon er zelfs een kaarsje opsteken! De naam 'opblaaskerk' vind ik een beetje dubieus, maar het zette mij in ieder geval wel aan het denken toen ik bijgaande foto zag met dat ingezakte kruisje...

Kerken zijn belangrijk voor mensen om samen te komen. Om in het spreken en het zingen bij ons diepste verlangen te kunnen komen van Gods volk onderweg. Er is iets wat ons drijft, op weg zet, gemeenschap doet zijn.

Dat oude normaal zal nog even op zich laten wachten. We hoeven niet te wachten...

Bak eens een eigen broodje, lekker knapperig en vers. Ga eens rond de tafel zitten met een paar vrienden, breek het brood en deel het en drink er wat wijn bij. Iemand kan een gebed uitspreken. Kijk dan elkaar eens aan in die gevulde stilte... Het ingezakte kruisje zal volschieten met adem en recht overeind staan!

21

---

*Marie Madeleine Maas is augustines van  
Sint Monica en woont in klooster Casella.  
Ze laat zich graag inspireren door bijzondere kerkruimtes.*



Gasten doen verslag van hun verblijf in het gastenverblijf van Casella. Deze keer: Bram

# Gastenboek

## Maandag

Met de vouwfiets en drie tassen ga ik op weg, en stap net voor het fluitsignaal de intercity in. De andere reizigers zullen het waarschijnlijk niet in de gaten hebben vanwege mijn mondkapje, maar er verschijnt een grote glimlach op mijn gezicht. Ik verwacht een hele fijne tijd tegemoet te gaan. Tijdens het fietstochtje van het station moet ik weer terugdenken aan de eerdere keren dat ik de route richting Casella heb gefietst. Tijdens het schrijven van mijn afstudeeronderzoek bijvoorbeeld. Waar het me thuis niet lukte om me te concentreren en uit woorden zinnige zinnen te construeren, lukte me dat bij Casella beter.

De eerste avond heb ik het gastenverblijf helemaal voor mezelf. Alleen al de grote keuze in ruimtes om alleen in te zijn, vergeleken met het stadse appartementje van zestig vierkante meter dat ik deel met

een huisgenoot, voelt als een verademing. Ik ben een boek gaan lezen dat ik in de boekenkast vond, met de titel *Toen God nog gewoon op aarde rondliep*. Ik heb smakelijk moeten lachen om de eerste hoofdstukken.

## Dinsdag

Ik maak vandaag een wandeling en blaas voor de grap naar de schapen, kruip even achter mijn laptop voor werk en luister naar wat muziek, en ik ben gaan hardlopen (bijna acht kilometer). Eenmaal terug laat ik me nog behoorlijk afleiden door mijn telefoon. De avondviering maakt indruk op me, het doen van stilte meditatie blijft iets heel bijzonders. Intussen is ook de andere gast, Merel, aangekomen. In de avond vliegt de inspiratie me om de oren en ik bekrabbel wat vellen met steekwoorden over toekomstplannen.

## Woensdag

Na de ochtendviering ga ik naar het Hooge Vuursche Bos om weer hard te lopen. Ik verdwaal een beetje. Eenmaal terug geef ik toe aan mijn behoefte aan een dutje. Daarna open ik even mijn





laptop voor wat online werkzaamheden, ik lees verder in het boek, en ik heb een telefoongesprek met mijn oma. Grappige toevalligheid: ze blijkt Casella te kennen door dit tijdschrift 'Stad Gods'. Na de avondviering eten Merel en ik samen en raken in een diep gesprek verzeild. We praten over de zoektocht naar zingeving, hoe we ons verhouden tot de kerk, en hoe we God zien. Ze heeft een boek bij zich dat aansluit op ons gesprek. Ik ben normaal niet zo'n lezer, maar voor ik het weet zit ik al bij pagina 40.

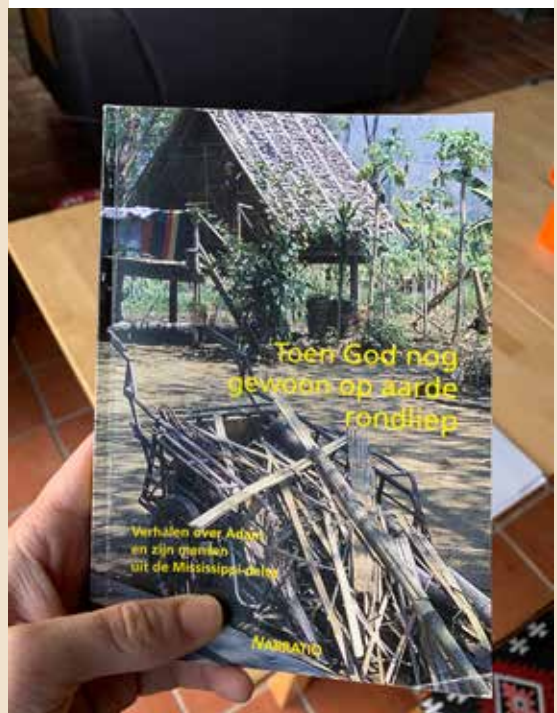
### **Donderdag**

Het blijkt vandaag de 75ste verjaardag van Marie Madeleine te zijn, de ochtendviering staat hier in het teken van. Wat een bijzonder moment. De rest van de dag kan ik niet stoppen met lezen in het boek van Merel. Het helpt me onwijs, alsof in mijn hoofd allemaal puzzelstukjes over spiritualiteit op hun plaats vallen door wat er beschreven staat. Helaas moet ik ook weer even achter mijn laptop gaan zitten voor werk. 's Avonds laat, het is al donker, besluiten

Merel en ik spontaan nog een wandeling te maken. Het worden twee rondjes om de schapenweide boordevol goede gesprekken.

### **Vrijdag**

Na de ochtendviering is het alweer tijd om gedag te zeggen. Tegen de zusters en Merel. Door de gekke tijd waarin we nu leven voelde ik een onwijze behoefte om mijn eigen leefomgeving even te ontvluchten, en ben dankbaar dat Casella deze ruimte met liefde faciliteert. Ondanks dat ik al sinds een paar jaar afstand heb genomen van de kerk waar ik onderdeel van was, blijft een plek als deze me aantrekken. Ik voel me verstild en tegelijk opgeladen, mijn hart voelt verlicht, en de connectie met degene die of hetgeen ik vroeger God had genoemd voelt verfrist. En nu: terug richting het treinstation, terug naar huis. Ik kijk er naar uit om weer thuis te zijn.



# Op de koffie met Roelant Meijer

---

Emma van der Sloot

Foto: Anja den Bok

“Tien jaar geleden maakte ik het boek *Saharazand* waarin ik middels tekst en beeld vertelde over de overweldigende leegte en stilte van de Sahara. De zusters waren toentertijd Casella aan het vormen en raakten door het boek geïnspireerd. Ze stuurden mij een ansichtkaart met de vraag of ik op de thee kon komen voor een kennismaking. Eenmaal aangekomen raakte ik onder de indruk van de openheid van de zusters en de plannen die zij met Casella voor ogen hadden. Ik wilde graag ondersteuning bieden en heb toen de bordjes van het stiltebos en een stilteboekje voor de Casellagasten ontworpen. Deze worden vandaag de dag nog steeds in Casella gebruikt! Daarnaast heb ik ook de nieuwe vormgeving van het blad ‘Stad Gods’ verzorgd. Ik vond het hierbij belangrijk dat beeld een prominenter rol zou krijgen. Voor elke editie maak ik de interviewfoto’s en zoek ik passend beeld bij de geschreven tekst. Ik houd ervan om een diepere laag in het beeld te verwerken, zodat mensen ook visueel door de Stad Gods geïnspireerd kunnen raken!”

